

Braňo Martiš

Ako sa stat'

ZLATOKOPOM

www.goldpanning.sk

Braňo Martiš

Ako sa stať

ZLATOKOPOM

I.

Základným predpokladom preto aby ste sa stali úspešným zlatokopom je mať kladný vzťah aj k tým zbytkom prírody čo tu ešte máme a kde na vás už nedočkavo čakajú kliešte, komáre, vytopený stan, obhorený spacák, v daždi rozmočený chlieb a navlhnuté zápalky, prípadne iné drobnosti ktoré však vás, zanietovaných a k zbohatnutiu odhodlaných zlatokopov, nemôžu odradiť. K tomu aby ste toto všetko, ba aj viac, prežili je nevyhnutné aby ste mali primeraný zdravotný stav (hlavne v poriadku chrbát, kríže, ruky a nohy) a chuť máčať sa v studenej vode.

Ako ďalšie si treba zadovážiť aspoň základné zlatokopecké vybavenie – ryžovacia misku (panvicu) – dá sa kúpiť v prijateľných cenách počas zlatokopeckých akcií kalendár ktorých je zverejnený na stránke Slovenskej asociácie zlatokopov, lopatu – stačí aj tá malá z auta, kúpená v armyšope, gumené čižmy alebo neoprénové obuv vhodnú na pobyt v tečúcej vode – tá čo tečie okolo vás, alebo stojatej vode – tá čo vám stojí v deravých čižmách keď stojíte v tej tečúcej – kúpите ich v obchode s rybárskymi potrebami, prípadne z vyradených zásob Armády SR.

Odporúčam mať pri sebe dostatočne veľkú sklenenú uzatvárateľnú ampulku – dá sa použiť aj prázdna ampulka na lieky, najlepšie z číreho, nefarbeného skla - do nej si budete uschovávať vaše zlato. Fľaša od mlieka sa na úschovu vryžovaného zlata pre začiatovníkov pre svoju nadmernú veľkosť neodporúča – pôsobí deprimujúco keď je celý rok prázdna... Hmm, ale pre niekoho to môže byť práve motivujúce, takže ja na vás čo si vyberiete. Vhodné je mať pri sebe aj lupu a repelent proti hmyzu a časom oceníte aj „ťapku“ rumu, prípadne aspoň rumové pralinky – z vlastnej skúsenosti neodporúčam, je to riadny maglajz, keď sa rozpustia vo vrecku nohavíc a človek sa nevie rozhodnúť či to má prať alebo vyjesť lyžičkou z vrecka.

Ak ste si zadovážili aspoň panvicu a lopatu, môžete sa smelo pustiť do práce. Rátajte s tým, že vás možno po prvých minútach lopatovania v studenej vode a na horúcom slnku sekne v krížoch, doštípe vás hmyz, frkne vám do oka blato, prípadne padnete do vody aj s celým svojim výstrojom. Na druhý deň budete mať úpal, lebo ste si nezobrali klobúk, budú vás bolieť ruky, lebo ste deň predtým od nadšenia ryžovali 5 hodín v kuse a teraz sa neviete ani poriadne najesť a napiť a o vykonávaní iných základných telesných potrieb ani nejdem radšej písať. Ešte že máte tú ťapku, čo som bol býval opísal vyššie...

II.

Keď ste si už ošetrili všetky rany a pomasírovali boľavé svalstvo, tak začnete nad rozmočeným chlebom s teplou paštikou rozmýšľať či by sa to nedalo aj ináč, jednoduchšie. A prídete na to že dalo. A tak sa zbalíte a začnete hľadať informácie – tí šikovnejší z vás to začali už predtým ako sa vrhli do pazúrov prírody – česť ich pamiatke.

Prvý zdroj, keďže sme na internetovom blogu, je internet. Po zadaní kľúčového slova v internetovom vyhľadávači – zlatokop, goldpanner, goldpanning atď. - sa zobrazí zoznam stránok obsahujúcich tieto pojmy a môžete začať študovať. Len pozor, údajov je veľa a niekedy sú aj, čuduj sa svete, protichodné, takže na ich absorbovanie vám jedna ťapka asi bude málo...Treba sa predzásobiť, stále to hovorím...

Druhý, rovnako presný, zdroj informácii sú žijúci zlatokopi. Nakoľko sa zachovalo len pár žijúcich jedincov, treba k nim pristupovať opatrne aby sa nevyplašili, nakoľko sú to veľmi plaché stvorenia a ich reakcie sú nepredvídateľné. Treba si hlavne dávať pozor na tých čo vám chcú veľmi priateľsky ukázať zlatú žilu, tí sú obzvlášť nebezpeční . Vo všeobecnosti je možné týchto, zatiaľ ešte zákonom nechránených živočíchov, stretnúť na týchto lokalitách:

Za á,

počas zlatokopeckej sezóny, čo je približne od marca do novembra:

- a. – v blízkosti starých nálezísk zlata – presnú mapu nemám, keby som ju mal tak nepíšem blog, ale sa hrabem v zemi...v tejto lokalite je zlatokop ťažko nekomunikatívny. Nevníma svoje okolie, na ústach má penu, od piva z predošlého dňa, a v ruke lopatu, takže vám zostáva len začať obďaleč vlastný prieskum terénu...v zásade platí pravidlo, že keď kopnete do zeme (pozor na vlastnícke vzťahy) v lokalite ktorá má vo svojom názve „zlato“ tak by ste ho mali nájsť aspoň za nechet...(Zlatníky, Zlaté Moravce, Zlatno, Zlatá Idka)..Pozor, hlavne tí viac zapálení. Odporúčam vám nezačať kopanie hneď vedľa miestneho zlatníctva, tam väčšinou aj tak čisté zlato nenájdete, takže vaše úsilie bude odmenené iba odňatím slobody v rozmedzí od 5 do 12 rokov nepodmienečne...
- b. - v dejiskách zlatokopeckých súťaží – kalendár súťaží je na stránke Slovenskej asociácie zlatokopov. Treba si však dávať pozor koho sa pýtate a v akom štádiu súťažného dňa sa daný zlatokop nachádza. Najlepšie je pýtať sa na začiatku súťažného dňa, doobeda okolo 10 – 11 hodiny. Vtedy sú už zlatokopi poväčšinou prebudení z predošlého dňa a ešte nie sú unavení od nosenia ťapky, takže ich odpovede budú mať určite aj hlavu a aj záhlavie.

Za bé,

mimo hlavnej sezóny, približne od decembra do februára, stretnete zlatokopov:

- a. - v blízkosti starých nálezísk zlata – ostali tam aj po sezóne, však čo sa budú oňdeť
- b. - v dejiskách zlatokopeckých súťaží – tam ostávajú porazení súťažiaci z posledných súťaží a v anonymite si trénujú nástup na stupeň víťazov, prehŕňajú sa prázdnych obaloch z cien, prípadne sa fotia s turistami a tak si zarábajú na štartovné poplatky
- c. - v obchode s potravinami – poznávacie znamenie je ťapka v košíku plnom konzerv a sáčkových polievok
- d. - v domácnosti - tí šťastnejší majú vlastného živého zlatokopa doma, či už ho dostali ako darček pod stromček, alebo spolu s chrípkou (chrípky sa zbavíte rýchlejšie) – posledné sčítanie zlatokopov uvádza viac ako 300 jedincov tohto druhu v obidvoch pohlaviach.

Z uvedených zdrojov sa skúste zistiť čo najviac relevantných informácií ktoré vás teoreticky priblížia k tejto problematike.

III.

Po preštudovaní všetkých dostupných informácií o ryžovaní zlata a absorbovaní príslušného množstva obsahu ťapky môžete pristúpiť k samotnému ryžovaniu.

Keďže ste zistili, že budete používať gravitačnú separačnú metódu tak si ešte pripaľte do plecniaka jablko, aby mal aj Newton radosť a môžete vyraziť na miesto, ktoré ste si našli na mape ako najvhodnejšie na táborenie a hľadanie zlata.

Po príchode na miesto zistíte že:

- a. máte starú mapu a na mieste ktoré sme si našli ako najlepšie na táborenie je postavený hypersupermarket.
- b. zabudli ste si zobrať lopatu, prípadne panvicu, nakrmiť rybky a iné.
- c. zabudli ste si zobrať ťapku

Ak máte výstroj kompletný a ste na vhodnom mieste, môžete začať stavať stan a pripraviť si ohnisko. Neodkladajte to - môže začať pršať a budete mokrúť, prípadne vás drapne zlatá horúčka, však čo inšie všakáno, a potom už neurobíte vôbec nič.

Potom ako ste si postavili tábor, môžete začať hľadať miesto odkiaľ budete brať materiál – pôdu, prípadne štrk alebo piesok. Pre začiatok bude stačiť keď použijete materiál z brehu potoka alebo rieky. Pomocou lopaty si naberie materiál do vedra, prípadne rovno do panvice a prídete k vode. Tu sa opatrne predkloňte, tak aby vám nepraskli gate a ponorte panvicu s materiálom do vody. Jednou rukou držte panvicu, prípadne si ju opríte o holenné kosti nôh a druhou rukou opatrne premiešajte materiál s vodou tak, aby voda vtekajúca do panvice odplavila zem a prípadné rastlinné zvyšky.

V panvici by mal zostať len štrk a piesok. Veľké kamene opláchnite v panvici vodou – zlatinka je beťár, môže byť „nalepená“ na kameni z boku. Po takomto triedení, ktoré možno tiež doceliť aj použitím sít z rôznou veľkosťou oka, zostane v panvici materiál zhruba o veľkosti menšej figy - to prirovnanie je kvôli veľkosti, nie obsahu...

A teraz prišla najdôležitejšia chvíľa – dáte si hlt z ťapky – a ide sa ďalej!

IV.

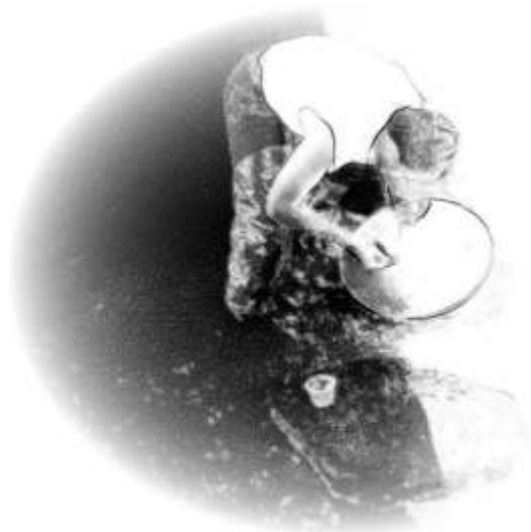
Až doteraz bol opis všeobecný, vhodný pre všetky druhy ryžovacích panvíc. Od teraz budem opisovať postup pre ryžovanie so základným typom „číňan“ – panvica s kónickým dnom, pripomínajúca klobúky nosené v Ázii.

Panvicu držíte oboma rukami za okraj, akoby ste držali volant auta - palce z vnútornej strany, ostatné prsty prehnuté cez okraj, pritlačené k panvici protichodne. Predkloníte sa a ponorením panvice do vody do nej naberiete vodu tak, aby sa zmiešala s materiálom. Panvicou zatrasiete. Tým sa zlatinky, prípadne iné ťažké frakcie dostanú na dno panvice. Potom panvicu ponoríte znovu do vody a striedavým pohybom v zápästí budete pomocou vody vyplavovať prebytočný materiál. Ak to robíte správne, vytvorí sa v panvici „jazýček“ materiálu od stredu k okraju, na ktorého konci budú najväčšie, ale najmenej hmotné čiastočky a naopak na jeho začiatku, v strede panvice budú najjemnejšie, no najhmotnejšie častice, medzi nimi možno aj vaše prvé zlato. Je dobré zopakovať zatrasenie panvice niekoľkokrát počas ryžovania – zabráni sa tým tvoreniu koláča z materiálu.

Keď ste to robili presne podľa toho ako som to opísal, a pri troche šťastia, tak by sa na dne vašej panvice mali po pár hodinách práce nachádzať tie najťažšie frakcie, zhruba v množstve zodpovedajúcom obsahu kávovej lyžičky, z materiálu ktorý ste si sami vybrali na premývanie. A v ňom možno vaše prvé zlato...to chce zas hlt z ťapky...

Do panvice si naberte trochu vody, ale dávajte pozor, aby ste si výsledok vašej doterajšej, možno aj viachodinovej lopoty nespláchli do potoka alebo rieky. Potom panvicu pomaly nakláňajte a zároveň kývajte z boku na bok tak aby s nej voda vytekala tenkým prúdom. To by malo mať účinok aj na materiál ktorý bol doteraz sústredený v strede panvice, avšak tento nový pohyb by ho mal rozťahnuť do tvaru už spomenutého „jazýčka“.

Ak ste mali začiatocnícke šťastie tak sa na dne vašej panvice zalesklo zlato, ak nie, nič to, oči sa vám budú lesknúť určite, veď je tu ešte stále predsa ťapka a ďalší deň na ďalší pokus....

V.

PS:

1. Z každého množstva zlata ktoré bolo vyryžované vyššie uvedeným postupom ste povinný zaplatiť do pokladnice ministerstva hospodárstva 30 %, do pokladnice ministerstva životného prostredia 30 % a ďalších 30 % do pokladnice príslušného samosprávneho celku podľa miesta nález. Zvyšných 10 % zlata musíte priznať do daňového priznania a zdaňovať osobitnou sadzbou dane ktorú vám vyrubí daňový úrad podľa miesta bydliska.
2. Autor nezodpovedá za prípadné škody na národnom hospodárstve, mentálnom či fyzickom vývoji alebo zdravý ktoré boli spôsobené činnosťou vykonávanou podľa vyššie uvedeného postupu.
3. Z toho čo vám ostane po zdanení ste povinný zaplatiť autorovi tohto návodu iba 5%.
4. Ten kto prvý podľa tohto návodu preukázateľne nájde prírodné, slovenské zlato v množstve aspoň 0.5 g v slovenských vodách dostane od autora podpísanú ťapku jeho najobľúbenejšieho zlatokopečského nápoja.

